

Finansal Risk Yönetimi

Kur Risk Yönetimi Politikası

Tüpraş'ın, yabancı para birimi cinsinden olan finansal yükümlülükleri, ham madde ithalatı, alacakları ise ihracat satışları sebebiyle kur riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu kur riskini yönetmeye yönelik yürürlükte olan politika çerçevesinde döviz pozisyonu limitleri belirlenmiştir. Şirket türev araçları da kullanarak pozisyonu yönetecek döviz işlemlerini gerçekleştirmekte ve "sıfır döviz pozisyonu" hedeflenmektedir. Öte yandan ürün satış fiyatlarına, döviz kuru değişimleri yansıtılarak doğal korunma yöntemi ile "doğal hedge", kur riski sınırlandırılmaktadır. Kurlarda dönem sonlarında aşırı bir değişim olması halinde, satış fiyatlarına ve karlılığa yansıtılması stok dönüş hızına bağlı olarak bir gecikmeyle gerçekleşebilmektedir. Nakit akış riskinden korunma muhasebesi uygulaması RUP yatırım kredilerinin kur farkı gelir/gideri gelir tablosunda bir etki yaratmamakta ve özkaynaklar altında muhasebeleştirilmektedir (Detaylı bilgi ve rakamlar finansal tablolarımızın dip notlarında yer almaktadır).

Stok Değeri Risk Yönetimi Politikası

Tüpraş, faaliyetleri gereği önemli miktarda ham petrol, ara ürün ve ürün stoku bulundurmaktadır. Bu stokların bir kısmının ham petrol ve ürün fiyatlarındaki düşüşler sonucunda değer kaybına uğrama riski bulunmaktadır. Stok değer düşüklüğü riskinden korunma politikaları çerçevesinde, fiyat riskine maruz stok miktarı, sene başında çeşitli türev araçlarının kullandığı işlemler ile hedge edilmeye başlanmakta ve 1 Kasım itibarıyla fiyat riski tam korunmaya (hedge) yakın seviyelere ulaşmaktadır (Detaylı bilgi ve rakamlar finansal tablolarımızın dip notlarında yer almaktadır).

Ürün Marjı Risk Yönetimi Politikası

Tüpraş, ürün fiyatlarındaki değişimlerin olası olumsuz etkilerine maruz kalabilmektedir. Ürün kar marjlarındaki (crack) söz konusu dalgalanmaların etkilerini ortadan kaldırmak için oluşturulmuş olan ilgili risk yönetimi politikası çerçevesinde, çeşitli türev enstrümanları kullanılarak gelecek dönem ürün kar marjları (crack) sabitlenmektedir. Hedge işlemleri, gelecek 4 çeyreğe ait fiyatlar ile bu çeyreklerin tarihsel ortalama karşılaştırmasına göre hesaplanan minimum hedge oranı dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir. Buna göre yapılacak hedge işlemlerinin miktarı geçmiş ve ileri vadeli crack marjları dikkate alınarak, bütçelenen üretimden satış hacimlerine oranla %0 ile %50 aralığında belirlenmektedir. Gelecek 12 ay için oluşan ileri vadeli fiyatlar, geçmiş yıllar oluşan ortalama fiyatlar seviyesine geldiğinde, bütçelenen üretimden satış hacimlerinin yaklaşık %25 i hedge edilmektedir. (Detaylı bilgi ve rakamlar finansal tablolarımızın dip notlarında yer almaktadır)

Karşı Taraf Risk Politikası

Mevduat, teminat ve türev işlemleri karşı taraf risk politikasında belirlenmiş olan banka bazındaki limitler dahilinde gerçekleştirilmektedir. Bankaların kredi notları ve öz sermayeleri incelenerek her banka için plasman ve türev işlem limitleri oluşturulmuştur.

Likidide ve Faiz Yönetimi Politikası

Likidide, etkin nakit akış planlanması ve aktif-pasif yönetimi ile günlük olarak takip edilip yönetilmektedir. Vadesi gelen yükümlülüklerin karşılanamama riskine karşı stres test ve senaryo analizleri ile nakit yastığı gerekli durumlarda güçlendirilmektedir. Likitide riski yönetiminde cari oran, uzun vadeli kredi payı gibi finansal rasyo hedefleri de göz önünde bulundurulmaktadır. Değişken faizli toplam kredi hacmi ise borçlanma portföyünde belirli bir oranda sınırlandırılmış olup, faiz oranlarını sabitlemeye yönelik türev işlemleri kullanılarak faiz riski yönetimi yapılmaktadır.